

Fotografering av gravminner

Foto: Slett og Data

Gravplassen

De fleste gravplassene består av et sammenhengende område, som igjen er inndelt i flere felt. Feltene mangler ofte klare skiller, men du skal kunne orientere deg etter gravkartene. Feltene består av stort sett parallelle rader. Nummerering starter fra et hjørne av feltet og følger rad for rad. Det kan være radnummerering fra bakerst og framover eller omvendt, og gravnummerering fra høyre mot venstre eller motsatt.

Gravplassen

- Utover kistegraver er det vanlig med egne urnefelt og minnelunder, spesielt på større gravplasser. Noen minnelunder har anonyme gravlagte.
- Tradisjonelt er det et kirkebygg tilknyttet gravplassen, og minnesmerker over både falne i krig, større ulykker samt over personer som lokalsamfunnet ønsket å hedre.
- Det forekommer også nedlagte gravplasser som kan ha igjen gravminner.

Minnesmerker som er påført navn skal også fotograferes for registrering i databasen.

Gravminnet

- Hvor den gravlagte fysisk befinner seg på gravplassen er underordnet. Det er gravminnet vi forholder oss til. Du vil oppleve at det ofte er mange personer skrevet på samme gravminne, og det er ofte andre gravminner på gravplassen som er fjernet og navn påført et annet gravminne.
- Det kan være svært sparsomt med opplysninger på gravminnet. Kanskje er bare årstall for født og død påført, kun fornavn eller bare initialer. Da vil opplysninger fått fra kirkevergen være svært avgjørende. Herfra kommer også gravlagt dato og gravnummer som du ikke finner på gravminnet. Andre ganger kan både pikenavn og kallenavn være påført.
- Det kan være tekst på baksiden av gravminnet. Da må også dette fotograferes.

Arbeid på gravplassen

- Vi skiller mellom to typer foto-oppdrag:
 - Førstegangsfotografering
 - Oppdatering.
- Dersom gravplassen ikke har vært fotografert tidligere, må alle gravminner tas bilde av. Det kan være en kolossal jobb, men det er bare til å ta tiden til hjelp. Ta bilder felt for felt etter gravplasskartet og følge radene systematisk.
- Dreier det seg om en oppdatering, skal du ha mottatt en liste fra gravminneleder som viser hvilke gravminner som det skal tas bilde av, samt et gravplasskart. I praksis trenger du ikke ta bilder i rekkefølge, men på store gravplasser kan det være mest oversiktlig å gjøre seg ferdig med felt for felt.
- Husk å ta med ekstra batterier og minnekort. Penn og papir kan komme til nytte dersom du må ta noen notater underveis.
- En lett kost kan komme til nytte dersom du trenger å kaste bort noen blader e.l. som har lagt seg over teksten.

Fotografering

- Det er opplysningene på gravminnene vi skal fotografere, ikke blomsterbed. Ta bilde av **hele** gravminnet, men minst mulig av beplantning og plen. Det er navn og datoer som er den informasjonen vi er ute etter.
- Noen gravminner har busker, tung beplantning, mye gravlykter, figurer og hilsener. Det er en vanskelig balansegang om vi skal tillate oss å flytte på noe for å kunne ta gode bilder som ikke skjuler tekst. Om noe flyttes på, så sett i hvert fall tilbake alt nøyaktig som det stod etterpå. Ustelte bed og visne blomster er vanskelig å unngå, men hold unna vegetasjon og ta heller et litt avkortet bilde i bunnen enn å vise en ustelt grav.
- Ta alle bilder med god oppløsning. Til høye gravminner bør du bilde ta med god avstand og deretter gå nærmere og fotografere all skrift.
- Få med alle navn og datoer på gravminnet, ta gjerne flere bilder om nødvendig. For ordens skyld ta først av hele gravminnet – deretter ekstrabildene.
- Hold unna planter og gress med en pinne. Bruk gjerne en halv brøytestikke av bambus (uten refleks). Minnetekst kan være greit å få med, men datoer er viktigst om det er vanskelig å få gode bilder.

Velg høy oppløsning for lesbarhet og bedre redigeringsmuligheter.

Bruk filnavnet som kameraet genererer.

Bildene skal ikke være merket med dato/år/klokkeslett .

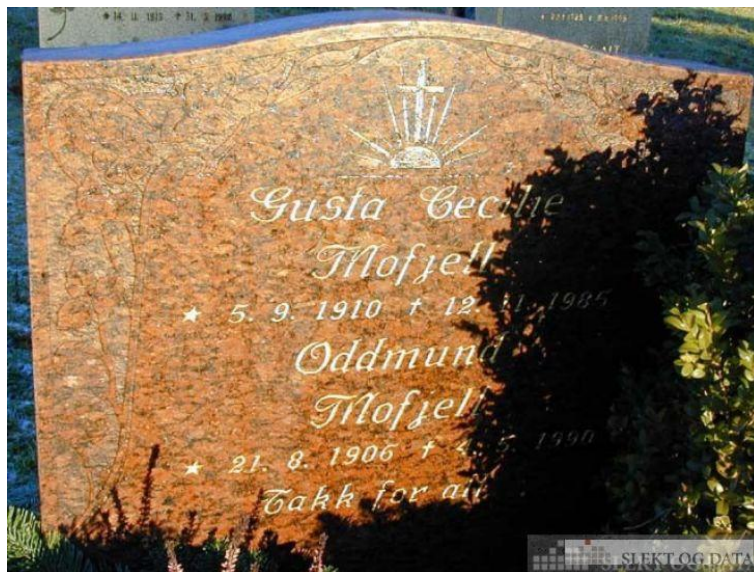
Bildene skal heller ikke være merket med copyright merke eller navn på fotograf.

Vær og årstid

- Overskyet vær er best for fotojobben. Med sol, må du bruke blitz i motsol. Sol lager ellers mye skygger inn på steinen fra gravlykter og planter. For mørkt med sene kvelder blir heller ikke bra.
- Senhøst, snøfri vinter og vår er beste tid for fotografering. Det kan være en utfordring med mye og høye planter sommertid

Bilder tatt under dårlige lysforhold

Uønskede objekter

- Unngå speilbilde av deg, eller at andre objekter er kommet med på bildet.
- Husk også at det kan være personer i bakgrunnen som ferdes på gravplassen.
- En god fingerregel er å ta en titt inn i kamera og se hva som vises i bildet.
- I noen grad kan bildene etterbehandles og speilbilder retusjeres bort, men det er ofte enklere å ta en ny tur innom gravplassen og ta om bilder som ikke ble helt optimale.

Eksempler på dårlige bilder

For lang avstand til steinen og gravene i bakgrunnen er kommet med på bildet.

Blits i steinen.

Bildet er tatt fra skåvinkel med lysstråler inn på kamera.

Familiegraver

- Flere gravminner med felles blomsterbed regnes som en familiegrav.
- Ta alltid minst ett bilde som viser hele familiegraven.
- Ta deretter nærbilder som viser hver enkelt gravminne.

Store gravminner

- Ta først et bildet som viser hele gravminnet. Deretter et nærbilde som viser teksten.
- Bilder kan med fordel tas stående.
- Pass på å ikke få med personer og uønskede objekter i bakgrunnen. Andre gravminner må påregnes å bli med.

Midlertidige gravminner

- Ved nye graver er det viktig å ikke ta bilde av blomster og minnebanner.
- Det beste er å kun konsentrere seg om å få tatt en nærbilde av det midlertidige gravminnet (trekors o.l.)
- Bilde av et midlertidig gravminne legges ikke ut på netter før det er gått ca $\frac{1}{2}$ år etter at vedkommende gikk bort.
- Når det kommer et permanent gravminne, slettes det midlertidige gravminnet fra gravkortet.
- Noen ganger blir et midlertidig gravminne permanent. Da blir det bildet liggende på gravkortet.

De vanskelige gravminnene

- Gull eller farge lagt inn i hugget skrift vil med tiden blekne og forsvinne, og vil gi utfordringer for fotografen. Om du ikke klarer å optimalisere bildet, så vil likevel de fleste opplysningene på gravminnet være tilgjengelig på nettsiden når bildet er koblet til gravlagt. Det er bedre med et litt utydelig bilde enn ingen bilder av gravminnet.
- Etsing av innskrift på blanke gravminner var vanlig første halvdel av 1900-tallet. Disse gravminnene kan være svært vanskelige å få gode lesbare bilder av. Sterkt sollys og skrått foto kan paradoksalt da gi et rimelig greit resultat.
- I samme periode var det også utstrakt bruk av steinheller nedfelt i bakken. Disse har en tendens å gro over og være fulle av løv og gress. Bruk da gjerne en liten kost for å få bort løs mose etc.

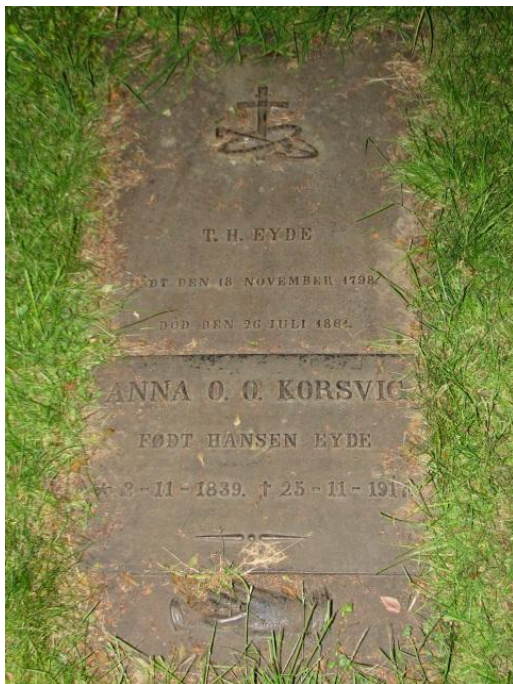
Vanskelig lesbarhet

- Her går tekst og bakgrunn i ett. Du kan prøve å ta bilde nedenfra og opp, eller fra siden.

Ymse

Bruk av blitz kan fremheve tekst med relieff.

Gravminner uten informasjon tas ikke bilder av, da vi ikke kan knytte det til et gravkort.

Det har ingen hensikt å ta bilder av en tom mark hvor det har vært et gravminne. De brukes ikke.

- Bilder av gravsteiner med kun navn på foreldre (typisk barnegraver) skal ikke legges inn på Gravminner.
- Bilder av gravsteiner som kun inneholder f.eks navn som lillegutt, vesla etc og som vi ikke kan knytte til et gravkort med navn, skal ikke legges ut på Gravminner.

Vi gjør slektsforskning enkler!

www.slektogdata.no